

Ключові слова: негласне товариство, учасник-підприємець, негласний учасник, вклад, Комерційний реєстр

Ковальшын А.Р. Правовой статус негласного товарищества (Stille Gesellschaft) в Австрийской республике

Анализується правовий статус негласного товарищества по законодавству Австрийской республики. Особое внимание уделяется вопросам управления, ответственности его участников, прекращения деятельности общества. Автор делает выводы о преимуществах данной организационно-правовой формы в современных экономических условиях Украины

Ключевые слова: негласное общество, участник-предприниматель, негласный участник, вклад, Коммерческий реестр

Kovalyshyn O. Legal Status of silent partnership (Stille Gesellschaft) in Austrian republic

The article analyses the legal status of Silent Partnership. Particular attention is paid to participants' responsibility, management of silent partnership and its termination. The author makes conclusions about the advantages of this form of legal entity in Ukrainian legislation.

Keywords: silent partnership, partner-entrepreneur, silent partner, share, Commercial register

Козик В.Є.

ПОСВІДЧЕННЯ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ «АЛЕАТОРНИХ ПРАВ»

УДК 347.12

Актуальність дослідження та постановка проблеми. За твердженням Агаркова М.М.: «Права, які складають зміст цінних паперів, можуть належать до різних категорій приватних прав. Частіше за все вони належать до зобов'язальних прав. Проте вони можуть бути також речовими правами, правами членства в корпорації або ж представляти собою повноваження на здійснення дій, що зачіпають чужу правову сферу, тобто належать до так званих секундарних прав» [1, с. 7]. Традиційно вважається, що права в змісті цінного паперу повинні бути безумовними, тобто їх виконання не повинно ставитися в залежність від настання певних умов чи залежати від випадку. На сьогодні перед доктриною цивілістики та теорією цінних паперів зокрема стоїть питання щодо допустимості «втїлення» прав з так званих алеаторних (ризикових) зобов'язань в зміст цінного паперу. Таке завдання теорії

обумовлюється появою та інтенсивним розвитком концепції похідних цінних паперів, що посвідчують алеаторні зобов'язання.

Стан наукової розробки проблеми. Теоретичному аналізу прав, які можуть втілюватися в цінному папері присвячені численні праці, зокрема Агаркова М.М., Белова В.А., Габова А.В., Клик Н.Л., Крашеніннікова Є.А., Кирилової А.В., Мурзіна Д.В., Нерсесова Н.Й., Яроцького В.Л. та інших. Проте аналізу алеаторних прав як елементу змісту цінного паперу присвячені тільки стислі зауваження науковців, які здебільшого займались дослідженнями правової природи деривативів та похідних цінних паперів. На сьогодні в доктрині не існує чітко аргументованих концепцій як щодо допустимості, так і щодо недопустимості інкорпорації ризикованих прав в зміст цінного паперу.

Мета дослідження. Всесторонній аналіз допустимості посвідчення цінними папером алеаторних прав.

Виклад основного матеріалу.

1) Аналіз доктринальної інтерпретації поняття алеаторні зобов'язання та алеаторні права.

Поняття алеаторного договору та зобов'язання на сьогодні набуло широкого вжитку в цивілістичній літературі. Існує декілька досліджень, безпосередньо присвячених проблемам алеаторних зобов'язань, зокрема Коваленко О.В., Майданник Н.І., Павленко П.В., Тімуш І.С. та інших. Так Тімуш І.С. під ризиковим (алеаторним) договором розуміє орієнтовану на вдачу, збіг обставин, випадок тощо угоду, в якій загальний розмір чи можливість самого існування зустрічного надання на момент укладення невідомий, що поставлено в залежність від включеного до юридичних умов цього правочину випадкового юридичного факту (дія або подія) і може викликати негативний (програші, збитки, шкода), позитивний (виграш, вигода, прибуток) або нульовий економічний результат [2, с. 5]. Правова природа алеаторного договору, на думку вченої, полягає в тому, що це правочин із зниженим ступенем вірогідності очікуваного зустрічного виконання зобов'язання, в яких розмір чи саме існування зустрічного надання поставлено в залежність від настання юридичного ризику - випадкової обста-

вини, включеної до умов зазначених договорів, що спричиняється незбалансованістю прав і обов'язків зі ступенем їх правового захисту, іншими нетиповими умовами виконання зазначених зобов'язань [2, с. 5].

Термін «алеаторні права» фактично не використовується в цивілістичних дослідженнях. Тим не менше, якщо існують алеаторні (ризикові, стохастично обумовлені) зобов'язання, то їх зміст повинні складати саме алеаторні права та обов'язки. Тому використання такого терміну в нашому дослідженні вважаємо оправданим. Проте більш традиційною для доктрини є категорія «умовні права», що відображає дещо суміжну категорію поняття «алеаторних прав» [3, с. 7]. На жаль в межах даного дослідження ми не можемо дозволити собі більш детально співвідносити ці категорії. Зазначимо, що в доктрині не існує єдиного підходу щодо кваліфікації правової природи таких прав. Серед існуючих концепцій умовних та алеаторних прав зокрема слід виділити концепції прав очікування, секундарних прав, інституту *suī generis*, умовних зобов'язань як допоміжних зобов'язань та умовних правовідносин як правовідносин без прав та обов'язків. На нашу думку найбільш оптимальною є інтерпретація алеаторних прав в якості звичайного зобов'язального правовідношення, в якому виникають права та обов'язки з моменту його здійснення. Такої ж позиції дотримується Васнев В.В. На його думку, угода під відкладальною умовою породжує зобов'язання вже в момент її здійснення, а настання умови тільки вносить чіткість в питання про необхідність її виконання [3, с. 15]. На думку вченого такий підхід найбільш оптимальний з точки зору практики [3, с. 15].

Отже, алеаторні права виникають з моменту вчинення алеаторного правочину, за своєю природою є зобов'язальними та ризикованими, стохастично обумовленими правами.

2) *Огляд позицій вчених, які заперечують допустимість інкорпорації алеаторних прав в зміст цінного паперу.* Висловлювання представників класичної теорії цінних паперів: Агаркова М.М., Нерсесова Н.О., Побєдоносцева К.П., Цитовича П.П., Шершеневича Г.Ф., не дозволяють зробити певних однозначних

висновків щодо того чи можуть алеаторні права втілюватися в цінному папері чи ні, адже класичні автори цієї проблеми не піднімали. Так Нерсесов Н.О. стверджував: «У форму паперів на пред'явника можуть бути втілені будь-які цивільні права, здатні до емансипації від особистостей первинних учасників, іншими словами – придатні для циркуляції. Зокрема, їх предметом можуть бути як зобов'язальні, так і речові права» [4, с. 282]. Проте про виключну безумовність таких прав автор не говорив.

Вартим уваги є також той факт, що переважна більшість дореволюційних цивілістів відносили до категорії цінних паперів лотерейні білети та страхові поліси. Без сумніву, права, які посвідчують ці документи є класичними алеаторними правами.

Проте аналіз висловлювань вчених дореволюційної епохи не дозволяє відповісти на запитання чи тільки виграшні лотерейні білети чи будь-які до моменту проведення розіграшу визнавались цінними паперами. Так Нерсесов Н.О. стверджував, що «із значної кількості лотерейних білетів один або обмежена їх кількість надають їх володільцям право вимагати від боржника, який випустив подібні білети визначену грошову суму. Право на таку видачу виявляється жеребом. Ми відносимо лотерейні білети до грошових паперів, маючи на увазі ту категорію їх, по яким забезпечується переможцю грошова сума, а не будь-яка друга індивідуально визначена річ» [4, с. 221].

Цитович П.П. стверджував, що лотерейні папери – папери з виграшами, вони передбачають в собі зобов'язання – виплатити кредиту паперу виграш, який за жеребом випаде на папір, відповідно до правил тиражу [5, с. 112].

Отже вельми складно беззаперечно стверджувати чи тільки лотерейний білет з моменту виграшу, а страховий поліс з моменту настання страхового випадку ставали цінними паперами чи з моменту їх випуску незалежно від настання вказаних подій. До того ж в дореволюційній цивілістиці не розмежовувались цінні папери та легітимацийні папери і знаки, інколи часто окремо від власне цінних паперів розглядались папери на пред'явника, в рамки яких входили і легітимацийні папери. Чітке розмежування цінних папе-

рів та легітимаційних паперів прослідковується тільки в працях Агаркова М.М. [1, с. 59-60].

Зовсім інша ситуація, щодо алеаторних прав в змісті цінного паперу в сучасній теорії цінних паперів. Так на думку Мурзіна Д.В. у цінному папері може бути виражено тільки одностороннє безумовне зобов'язання особи, зобов'язаної за цінним папером [6, с. 7]. Яроцький В.Л. вважає, що цінні папери посвідчують безумовні майнові права [7, с. 138]. Безклубий І.А. стверджує: «Виражене у цінному папері право повинне бути визначеним, однозначним і зрозумілим з тексту документа» [8, с. 135]. Аналогічними є позиції і переважної більшості інших представників української та російської теорії цінних паперів.

На перший погляд, може видатися, що безумовне майнове право, про яке ведуть мову вчені, може мати характер алеаторного. Проте такий висновок спростовується подальшим аналізом їх висловлювань. Так Яроцький В.Л. аналізуючи правову природу лотерейного білету та страхового полісу стверджує, з одного боку можна припустити, що саме з моменту, коли на лотерейний білет випав виграш, а стосовно страхового свідоцтва або полісу настав страховий випадок, розглядувані папери і стають цінними, а їх власники набувають право вимоги. З другого боку, лотерейні білети і страхові поліси, незважаючи на їх значну подібність до цінних паперів, не можуть бути віднесеними до них [7, с. 138]. Свій висновок вчений аргументує наступним чином: 1) легітимаційні папери не призначені для забезпечення оборотоздатності права, яке становить їх зміст; 2) види цінних паперів встановлюються законом; 3) крім пред'явлення документа для виконання зобов'язання необхідно, щоб на лотерейний білет припав виграш, а стосовно страхових свідоцтв настав страховий випадок; 4) лотерейні білети і страхові свідоцтва з моменту їх випуску в цивільний оборот функціонують як документи, факт володіння якими не дає їх власнику ніяких майнових прав. Причому значна (а можливо, й переважна) частина випущених лотерейних білетів (крім білетів так званої безпрограшної лотереї) і страхових свідоцтв ніколи і не будуть розглядатися як документи, що надають їх власникам

відповідні майнові права. В той час як цінні папери посвідчують безумовні майнові права [7, с. 138-139]. Проте думки вченого є непослідовними, оскільки в цій же праці автор робить певні відступи від вище сказаних тез, адже розглядає як видову конструкцію цінного паперу ф'ючерс та опціон (без застереження, що ним розглядаються тільки поставочні деривативи), які посвідчують саме права за характером стохастично обумовлені. Аргументи проти цінно-папервої природи лотерейного білету та страхового полісу є недостатньо переконливими та можуть бути спростовані так: 1) той факт, що документ у більшості випадків не передається не робить його оборотоздатним, адже ніщо не перешкоджає власнику відчужити лотерейний білет чи страховий поліс на пред'явника без згоди контрагента; 2) номінативність є формальною ознакою та фактично нічого не говорить про сутність документа; 3) безсумнівне право посвідчене такими документами є стохастично обумовленим (алеаторним); 4) очевидно що з моменту випуску такої документ не посвідчує безсумнівних майнових прав, він посвідчує право на участь у розіграші призового фонду лотереї або її окремого тиражу, а страховий поліс на отримання страхової виплати у разі настання страхового випадку. Тобто єдиним критерієм, що відмежовує ці документи від цінних паперів залишається характер права, що посвідчене ними. У зв'язку з цим більшість сучасних цивілістів відносять лотерейні білети до легітиміційних паперів. Проте зустрічаються інші думки. Зокрема вперше після розпаду СРСР пропозицію віднести виграшні лотерейні білети до цінних паперів запропонувала Вакуліна Г.А. [9, с. 5]. До інвестиційних цінних паперів відносить виграшні білети грошово-речової лотереї також Белов В.А. [10, с. 149]. Останнім часом таку ж пропозицію підтримала Коваленко О.В., яка вважає за необхідне виграшні лотерейні білети визнати цінними паперами на рівні ЦК РФ [11, с. 6]. Така позиція вчених ще раз підкреслює заперечення допустимості посвідчення цінним папером алеаторних прав.

3) *Огляд позицій вчених, які підтримують допустимість інкорпорації алеаторних прав в зміст цінного паперу.* Не вважа-

ючи на тотальне домінування концепції недопустимості інкорпорації алеаторних прав в зміст цінного паперу в сучасній доктрині, з'являються думки про існування так званих «ризикових» цінних паперів. Так Габов А.В. пропонує похідні фінансові інструменти наділити правовим режимом цінного паперу та віднести їх до категорії цінних паперів підвищеного ризику [12, с. 14-15]. Кирилова А.В. в своєму дисертаційному дослідженні стверджує, що опціон емітента є одним із варіантів хеджування ризиків (страхування ризиків від зміни цін, де «застрахованою особою» у випадку з опціоном виступає покупець опціона емітента), в результаті чого вчена робить висновок про алеаторний (ризиковий) характер опціона емітента, який вона розглядає в якості виду похідного цінного паперу. [13, с. 5-6]. Вочевидь до прихильників концепції допустимості втілення алеаторних прав в зміст цінного паперу слід також віднести всіх дослідників, які підтримують цінно-паперову природу розрахункових деривативів.

Тим не менше попри наявність значної кількості представників двох підходів, позиції вчених не ґрунтуються на будь-якій серйозній аргументації, здебільшого як факт необхідності посвідчення цінним папером виключно безумовних, однозначних прав так і факт допустимості алеаторних прав в змісті цінного паперу розглядається як незаперечна константа, що не потребує будь-яких доведень чи додаткових обґрунтувань.

4) Обґрунтування необхідності допустимості інкорпорації алеаторних прав в зміст цінного паперу. Отже, на сьогодні переважна більшість представників теорії цінних паперів відстоюють неможливість посвідчення цінним папером алеаторних прав, в той же час їх позиція не видається особливо аргументованою, а нагадує більше данину консервативним положенням теорії. В історії юриспруденції відомі непоодинокі випадки, коли формалізм та консерватизм права не сприяв розвитку торгового обороту. Варто тільки згадати, що не допускалась заміна сторін у зобов'язаннях в стародавньому Римі, пізніше ж зобов'язання почало втілюватися в документах на пред'явника, а на сьогодні розроблено декілька юридичних конструкції заміни сторін в зо-

бов'язанні або ж варто згадати недопустимість представництва в Стародавньому Римі, сьогодні ж існує окрема група договорів про надання посередницьких послуг.

На нашу думку не варто розглядати теорію цінних паперів як щось раз і назавжди дане, як сукупність догм, що ніколи не зміняться. Так Агарков М.М. стверджував, що теорія цінних паперів виросла із теоретичного аналізу окремих видів цінних паперів. Особливо велике значення мали теорія паперів на пред'явника і зокрема вексельне право [1, с. 57]. Тож зрозуміло, чому класика не визнає можливості посвідчення цінним папером алеаторних прав, адже в той час таких документів просто не існувало. Звісно договори на різницю в дореволюційні часи мали місце, але вони не стали стандартизованими та високо ліквідними, фактично ніхто не розглядав їх як інструмент хеджування, а переважно як спекулятивні операції, що є допустимими для підприємницької практики. Тож цілком можливе на сьогодні корегування традиційних постулатів та допустимість виділення оборотоздатних ризикових документів.

А чом би й ні? Немає нічого більш шкідливого для практики цивільного обороту як необґрунтовані заборони. Оборотоздатність алеаторних прав як в універсальному так і сингулярному правонаступництві не викликає жодного сумніву. Тож чому не можливе посвідчення оборотоздатним документом (цінним папером) алеаторного права? Право на отримання варіаційної маржі є таким, що без сумніву придатне для обороту. Якщо таке право становить певний інтерес для кредитора, якщо він таким чином страхує власні ризики в підприємницькій діяльності, якщо можуть виявитися бажані його придбати, чому обмежувати його спрощену оборотоздатність. В іншому випадку ми повинні відстоювати недопустимість інкорпорації прав на дивіденди в зміст акції, адже на момент набуття такого права акціонер не має жодних відомостей стосовно моменту та кількості нарахування дивідендів, більше того цілком ймовірна ситуація, що він їх ніколи і не отримуватиме. Якщо ж дотримуватися такого руху думки ризик в тій чи іншій мірі або ж не визначеність стосовно виконання

обов'язку за цінним папером можна відшукувати чи не в кожній видовій конструкції цінного паперу.

На нашу думку існують три можливі способи розв'язання проблеми:

1) назвемо його умовно **консервативним** - слід визнати принципову неможливість деривативів та інших документів, що посвідчують алеаторні зобов'язання, виступати в ролі цінного паперу і в подальшому розглядати їх в доктрині та здійснювати правове регулювання в межах договірного права (різновид алеаторних правочинів). Позитивним в такому випадку є те, що не приходится руйнувати догматів романо-германської теорії цінних паперів. Негативним слід визнати відсутність режиму спрощеної оборотоздатності, зокрема для деривативів, обіг прав, що ними посвідчуються, може здійснюватися в загальному цивільно-правову порядку (активна або пасивна цесія, делегація, законна цесія тощо).

2) **Новаторський**. Цілком можливо визнати деривативи окремим об'єктом цивільних прав. Оскільки вони не можуть бути визнані цінними паперами, проте вони високо ліквідні та придатні для обігу, то слід виділити їх в окрему групу об'єктів цивільних права. Позитивним є те, що деривативи стають оборотоздатними (на них не поширюватимуться правила про заміну сторін в зобов'язанні), за умови, що законодавець створить відповідний правовий режим та внесе відповідні зміни до ЦК, деривативи матимуть свій особливий правовий режим, до того ж знову ж таки не потрібно переступати через класичні підходи. Негативним є те, що такий підхід не сприятиме систематизації нормативного матеріалу в ЦК, адже навіть виділення деривативів як окремого об'єкту цивільних права призведе до того, що більшість норм про цінні папери поширюватимуться на деривативи (обіг, правило про публічну достовірність та інші норми, що стосуються всього інституту цінних паперів, а таких норм в законодавстві досить значна кількість). Як стверджує Суханов Є.О. об'єкти цивільних прав відрізняються один від одного правовим режимом [14, с. 234]. Деривативи вочевидь, навіть будучи виділені в самостійні

об'єкти, не будуть мати особливого режиму, оскільки на них поширюватимуться загальні норми про цінні папери. На нашу думку не варто невинувато множити правові режими. До того ж недосконалість такого підходу ми можемо простежити з досвіду Республіки Казахстану. Про недоцільність роздільного правового режиму цінних паперів та строкових контрактів ведуть мову і окремі російські дослідники.

3) **Радикальний.** Реформувати застарілі догми цивілістики та визнати деривативи цінними паперами. Позитивний момент полягає в тому, що деривативи будуть визнані особливою групою цінних паперів, так наприклад товаророзпорядчі цінні папери також мають свою особливість, адже вони посвідчують взаємні права та обов'язки, проте більшість цивілістів практично не оспорожують їх цінно-паперової природи, тому що такий підхід доцільний як з практичної так і теоретичної точок зору. На дериватив поширюватиметься загальний правовий режим цінних паперів. Негативним є те, що доведеться відступити від догматів теорії цінних паперів та визнати можливість посвідчення цінним папером алеаторного права. На нашу думку останній підхід є найбільш оптимальним, а два попередні є деструктивними для розвитку ринку похідних фінансових інструментів.

1. Агарков М.М. *Учение о ценных бумагах* / М.М. Агарков. – М.: Центр ЮрИнфоР, 1994. – 82с.
2. Тімуш І.С. *Цивільно-правове регулювання ризикових (алеаторних) договорів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата юрид. наук: спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право»* / І.С. Тімуш – Київ, 2004. – 21 с.
3. Васн'єв В.В. *Природа уловного обязательства: автореф. дис. на соиск. ученой степени канд. юрид. наук: 12.00.03: «гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право»* / В.В. Васн'єв – Санкт Петербург, 2013. – 30 с.
4. Нерсесов Н.О. *Избранные труды по представительству и ценным бумагам в гражданском праве* / Н.О.Нерсесов. – М.: Статут, 2000. – 286 с. («Классика российской цивилистики»).
5. Цитович П.П. *Труды по торговому и вексельному праву. В 2 т. Т. 1: Учебник торгового права. К вопросу о слиянии торгового права с*

- гражданским / П.П. Цитович. – М.: Статут, 2005. – 460 с. («Классика российской цивилистики»).
6. Мурзин Д.В. Ценные бумаги как юридические конструкции гражданского права: автореф. дис. на соиск. ученой степени канд. юрид. наук: 12.00.03: «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / Д.В.Мурзин – Екатеринбург, 2001. – 23с.
  7. Яроцький В. Л. Цінні папери в механізмі правового регулювання майнових відносин (основи інструментальної концепції): монографія / В. Л. Яроцький. – Х.: Право, 2006. – 544 с.
  8. Безклубий І.А. Теоретичні проблеми банківських правочинів: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.03 / Безклубий Ігор Анатолійович. – К., 2005. – 451с.
  9. Вакулина Г.А. Ценные бумаги как объекты гражданских прав: автореф. дис. на соиск. ученой степени кандидата юрид. наук: 12.00.03: «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / Г.А. Вакулина – Москва, 1992. – 16 с.
  10. Белов В. А. Ценные бумаги в российском гражданском праве: учебное пособие по специальному курсу: в 2 томах. - Изд.: «ЮрИнфоР», 2007. – 809 с.
  11. Коваленко О.В. Игры и пари в гражданском законодательстве Российской Федерации: автореф. дис. на соиск. ученой степени кандидата юрид. наук: 12.00.03: «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / О.В. Коваленко – Москва, 2010. – 27 с.
  12. Габов А.В. Проблемы гражданско-правового регулирования отношений на рынке ценных бумаг: автореф. дис. на соиск. ученой степени доктора юрид. наук: 12.00.03: «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / А.В. Габов - Владивосток, 2010. – 39 с.
  13. Кириллова А.В. Виды субъективных гражданских прав, удостоверяемых ценными бумагами: автореф. дис. на соиск. ученой степени кандидата юрид. наук: 12.00.03: «Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право» / А.В. Кириллова - Владивосток, 2011. – 22 с.
  14. Суханов Е.А. Объекты права собственности // Закон. 1995. N 4. С. 94 - 98.

Козик В.Є. Посвідчення цінними паперами «алеаторних прав»

В статті аналізуються проблеми посвідчення алеаторних цивільних прав в змісті різних видових конструкцій цінних паперів. Домінуючою виступає думка про неможливість посвідчення алеаторних цивільних прав в змісті різних видових конструкцій цінних паперів. Майбутнє концепції алеаторних цивільних прав в змісті різних видових конструкцій цінних паперів систематизовано в три висновки: консервативний, інноваційний, радикальний.

Ключові слова: алеаторні права, алеаторні зобов'язання, похідні цінні папери, похідні фінансові інструменти, лотерейний білет.

Козык В.Е. Удостоверение алеаторных прав ценными бумагами

В статье анализируются проблемы удостоверения алеаторных гражданских прав в содержание различных видовых конструкций ценных бумаг. Доминирует мысль о невозможности удостоверения алеаторных гражданских прав в содержание различных видовых конструкций ценных бумаг. Будущие концепции алеаторных гражданских прав в содержании различных видовых конструкций ценных бумаг систематизировано в три вывода: консервативный, инновационный, радикальный.

Ключевые слова: алеаторные права, алеаторные обязательства, производные ценные бумаги, производные финансовые инструменты, лотерейный билет.

Kozyk V.Y. The incorporation of risky rights by valuable papers.

The article deals with the problems of incorporation of risky civil rights into the contest of different kinds of the valuable papers. The domination of the thought about impossibility of certificate of risky civil law rights by all kinds of valuable papers constructions in the civil law science and the theory of valuable papers is claimed. The future of the conception of risky civil rights incorporation into the contest of different kinds of the valuable papers is systemized into three conclusions: conservative, innovative, radical.

Keywords: risky rights, risky obligations, derivative valuable papers, derivative financial instruments, lottery note.

Козлов А.М.

ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВНИКА У ДОГОВОРІ ПОСТАВКИ ТОВАРІВ ЗА ДЕРЖАВНИМ ЗАМОВЛЕННЯМ

УДК: 347.4

Актуальність теми. Договори у яких бере участь держава, або державні органи, установи, організації завжди були предметом особливої уваги суспільства, оскільки ці суб'єкти за своєю правовою природою наділений специфічними повноваженнями, і при тому повинні відповідати вимогам, які держава сама встанов-